

Міністерство культури та інформаційної політики України
Харківський національний університет мистецтв імені І. П. Котляревського

Виконавсько-музикознавчий

факультет

Кафедра

спеціального фортепіано

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
до підготовки та проведення
КОМПЛЕКСНОГО АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ
ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ
зі спеціальності 025 Музичне мистецтво
освітньо-професійна програма
Сольне інструментальне та вокальне виконавство
фахова профілізація «Фортепіано»
освітній ступінь бакалавр

Харків – 2024

Затверджено на засіданні кафедри спеціального фортепіано Протокол №8 від «11» квітня 2024 року

Схвалено науково-методичною радою Протокол №6 від «24» квітня 2024 року

Укладачі:

Заслужена діячка мистецтв України,
кандидатка педагогічних наук,
професорка, завідувачка кафедри
спеціального фортепіано
ХНУМ імені І.П. Котляревського

Наталія ГОРЕЦЬКА

доктор філософії, старший викладач
кафедри спеціального фортепіано
ХНУМ імені І. П. Котляревського

ЯКІВ ВОСКОБОЙНИКОВ

Рецензенти:

кандидатка мистецтвознавства,
доцентка кафедри спеціального
фортепіано ХНУМ
імені І. П. Котляревського

Ольга ФЕКЕТЕ

кандидатка мистецтвознавства,
завідувачка відділу спеціального
фортепіано Харківського
державного музичного ліцею

Ганна КАРЄЛОВА

Атестація здобувачів вищої освіти – це встановлення відповідності вимогам Стандарту вищої освіти за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та освітньо-професійної програми «Сольне інструментальне та вокальне виконавство», набутих здобувачами компетентностей та програмних результатів навчання.

Атестація у формі *комплексного атестаційного екзамену* для здобувачів вищої освіти фахової профілізації «Фортепіано» освітньої програми «Сольне інструментальне та вокальне виконавство» здійснюється під час атестаційного екзамену «Педагогічна майстерність» й передбачає перевірку досягнення результатів навчання, інтегральної, загальних та фахових компетенцій, визначених Стандартом вищої освіти України для першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» та освітньою програмою «Сольне інструментальне та вокальне виконавство».

Успішне складання комплексного атестаційного екзамену є підтвердженням фаховості випускника, його готовності вести педагогічну діяльність та є підставою щодо присвоєння освітньої кваліфікації «бакалавр музичного мистецтва» і професійної кваліфікації «викладач мистецької школи(за видами навчальних дисциплін)» / «викладач мистецького ліцею».

У ході проведення атестаційного екзамену здобувачі мають продемонструвати набуті компетентності:

Загальні:

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК12. Здатність працювати автономно.

ЗК14. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство, у розвитку суспільства, техніки й технологій. використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК18. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Спеціальні (фахові):

СК4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності теорії та практики музичного мистецтва.

- СК5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення в теорії, історії та методології музичного мистецтва.
- СК7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання в практичній діяльності.
- СК11. Здатність оперувати професійною термінологією.
- СК13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.
- СК14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.
- СК17. Здатність застосовувати традиційні й альтернативні інноваційні технології виконавської та педагогічної діяльності;
- СК18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві та музичній педагогіці.

Досягнення програмних результатів навчання:

- ПРН3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.
- ПРН8. Демонструвати музично-аналітичні навички під час створення виконавських, музикознавчих, композиторських та педагогічних інтерпретацій.
- ПРН13. Уміти здійснювати педагогічну діяльність.
- ПРН14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті.
- ПРН15. Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.
- ПРН16. Виявляти розуміння фінансово-адміністративних принципів організації мистецьких заходів, закладів культури та музичної освіти.
- ПРН17. Демонструвати аргументовані знання щодо особливостей музичних стилів різних епох.

Необхідною умовою підготовки здобувачів до складання атестаційного екзамену є проведення консультацій викладачами кафедри, надання методичних рекомендацій з організації самостійної роботи здобувачів у період підготовки до екзамену.

Вимоги до комплексного атестаційного екзамену

Комплексний атестаційний екзамен проводиться за білетами, що складені відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Сольне інструментальне та вокальне виконавство».

Кожен білет складається з трьох питань, що надають змогу перевірити:

- **готовність** майбутнього «викладача мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)» / «викладача мистецького ліцею» як музиканта виконавця та педагога до професійної діяльності;
- **опанування** системи методів, форм і прийомів організаційної, викладацької роботи з учнем.

- **обізнаність** у різноманітних аспектах методик викладання фортепіано в історичному дискурсі, існуючих підходів щодо удосконалення піаністичної майстерності, які майбутній викладач спроможний синтезувати, що дозволить створити теоретичну основу для побудови переконливої індивідуальної методики роботи з учнем.

Зразок білета (фахова профілізація «Фортепіано»)

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ №1 АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ З ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ

1. Характеристика інструментів групи «клавір».
2. Основні завдання і зміст курсу методики.
3. Захист Звіту з педагогічної практики та презентація Методичної розробки уроку з фахової дисципліни.

На підготовку до відповіді здобувачеві дається до 30 хвилин.

Результати екзамену оголошуються здобувачам освіти у день його проведення після оформлення протоколів Атестаційної комісії.

Критерії оцінювання

Відповідність балів за університетською шкалою та шкалою ЄКТС

Університетська шкала оцінювання (в балах)	Університетська шкала оцінювання в якісному вимірі	Шкала ЄКТС	
		сумарна оцінка (в балах)	оцінка
90 – 100	«відмінно»	90 – 100	A
75 – 98	«добре»	82 – 89	B
		75 – 81	C
60 – 74	«задовільно»	67 – 74	D
		60 – 66	E
0 – 59	«незадовільно»	35 – 59	FX
		0 – 34	F

90 – 100–A – відмінно. Аргументоване розкриття тематичного матеріалу: знання методичної фахової літератури, що надає відповіді ґрунтовності. Аналіз і порівняння, критичне узагальнення понятійних блоків. Наведені приклади конкретизують основні дефініції. Логічність і послідовність відповіді, влучне використання фахової термінології.

82–89–B – добре. Знання тематичного матеріалу у досить повному обсязі, аргументованість знань із посиланням на відповідну методичну фахову

літературу. Використання фахової термінології, переконливість викладу, що спирається на відповідний до тематики методичний матеріал.

74–81–С – добре. Часткове знання тематичного матеріалу із посиланням на методичну фахову літературу. Відповідь не розгорнута, не достатньо підкріплена методичним матеріалом і прикладами, використання фахової термінології на достатньому рівні.

64–73–D – задовільно. Знання матеріалу часткове, аргументованість і посилання на фахову методичну літературу відсутня. Недостатньо повне знання тематичного матеріалу, знання не підкріплені прикладами.

60–63–E – задовільно. Неповне знання тематичного матеріалу. Знання методичної фахової літератури несистематизовані.

35–59–FX – незадовільно (з можливістю повторного складання). Тематичний матеріал не засвоєно, відсутня систематизація знань, відповіді поверхневі.

0–34–F – незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни). Обов'язковим є повторне вивчення навчальних дисциплін практичного спрямування.